

Kvíz o Poľsku

Zabav sa a skús odpovedať

na 100 otázok.

Na výhercov čakajú ceny.

7. časť

Pol'sko v srdci Bratislavy už 70 rokov

Kvíz 100 otázok o Pol'sku

Milí priatelia,

100 otázok v 10. častiach na témy:

1. Všeobecné informácie, 2. Zemepis, 3. Dejiny, 4. Jazyk a literatúra, 5. Film a divadlo, 6. Výtvarné umenie, 7. Šport a turistika, 8. Veda a vzdelávanie, 9. Hudba, 10. Známi Poliaci.

Okrem rozptýlenia a zábavy účastníci tohto kvízu po elektronickom odoslaní správnych odpovedí budú mať možnosť získať vecné odmeny pripravené pri príležitosti jubilea Pol'ského inštitútu v Bratislave.

Máme pre vás pripravených 10 cien, ktoré účastníci získajú na základe najlepších bodových výsledkov a v prípade rovnakého počtu bodov rozhodne losovanie.

Odpovede zasielajte e-mailom na adresu: **teresa.lukacova@instytutpolski.org** podľa nasledovnej schémy: v e-maile s názvom predmetu Kvíz o Pol'sku uveďte **číslo časti kvízu, následne číslo otázky, a následne číslo správnej odpovede**. Účastník sa podpíše len kontaktnou mailovou adresou.

Srdečne vás pozývame na vyriešenie siedmej časti, ktorá vás prevedie všeobecnými znalosťami o športe a turistike v Pol'sku.

100 otázok o Poľsku

7. časť

Šport a turistika v Poľsku

foto.: zdroj flickr MSZ PL, autor: Mariusz Cieszewski

Futbal v Poľsku

Kým svet spoznal mená Deynu, Bonieka či Lewandowského, futbal sa začal v Poľsku rozvíjať na konci 19. storočia, keď vznikli v Krakove prvé ihriská. Prvý oficiálny futbalový zápas sa odohral v júli 1894. Prvé poľské futbalové kluby boli založené na poľskom území v L'vove v r. 1903. Poľská futbalová reprezentácia odohrala svoj prvý zápas v roku 1921 proti Maďarsku.

Po prvýkrát sa Poliaci zúčastnili na futbalových majstrovstvách sveta vo Francúzsku v r. 1938, no ich cesta sa na tomto turnaji rýchlo skončila. Poliaci sa opäť kvalifikovali na MS v SRN v r. 1974, kde sa postarali o obrovské prekvapenie, keď získali bronzovú medailu. Tím pod vedením nezabudnuteľného Kazimierza Górského v skupine porazil favorizované mužstvá Argentíny a Talianska, a na celom turnaji podľahol len budúcim majstrom SRN. V zápase o 3. miesto Poliaci porazili vtedajších majstrov sveta z Brazílie, pričom Grzegorz Lato sa so 7 vsietenými gólmi stal kráľom strelcov. Na MS v Argentíne v r. 1978 Poliaci už úspech nezaznamenali, hoci mnohí si myslia, že poľská reprezentácia mala vtedy optimálne zloženie na získanie titulu. Úspech prišiel neočakávane na MS v Španielsku v r. 1982, kde Poliaci opäť obsadili 3. miesto, keď porazili Francúzsko 3:1. Účast na MS v Mexiku sa skončila v osemfinále po

prehre s Brazíliou. Podobne nevydarené majstrovstvá boli v Kórei a Japonsku (2002), Nemecku (2006) a Rusku (2018), kde Poliaci skončili ešte v skupinovej fáze.

Spomeňme ešte úspechy poľskej reprezentácie počas futbalových turnajov na olympiádach: v Mníchove v r. 1972 vybojovali Poliaci zlatú medailu, a v Montreale 1976 a v Barcelone (1992) obsadili 2. miesto. Okrem toho sa poľskí futbalisti zúčastnili na olympiáde v Paríži (1924), Berlíne (1936), Helsinkách (1952) a Ríme (1960). No bez úspechov odohrali ME 2008 (Rakúsko a Švajčiarsko) 2012 (Poľsko a Ukrajina) a 2016 (Francúzsko).

1. Kto bol súperom poľskej reprezentácie počas jej prvého zápasu na majstrovstvách sveta a akým výsledkom sa skončil tento zápas pre Poľsko (výsledok Poľsko : súper)?

- 1 – Maďarsko, 2:1
- 2 – Španielsko, 2:3
- 3 – Brazília, 5:6
- 4 – Nemecko, 0:1

Pol'ské športovkyne

Bez úspechov športovkýň by poľská medailová žatva na olympiádach či majstrovstvách sveta bola oveľa chudobnejšia. V tomto krátkom texte spomenieme len tie najväčšie poľské ženské športové úspechy.

Práve žena – Halina Konopacka – vybojovala prvú zlatú olympijskú medailu pre Poľsko na OH v Amsterdame v r. 1928, keď vyhrala hod diskom, zatiaľ čo prvé povojnové zlato vyhrala Elżbieta Krzesińska v skoku do diaľky v Melbourne (1956). V období poľského atletického wunderteamu celý svet poznal bežkyne Irenu Szewińskú, Ewu Kłobukowskú či Teresu Cieplą. V ich zlatej tradícii potom pokračovali Kamila Skolimowska a Anita Włodarczyk v hode kladivom, Justyna Świety-Erzetić v šprinte a Monika Pyrek v skoku o žrdi. Skvelé výsledky a svetové rekordy dosahovali poľské bežkyne cez prekážky s Grażynou Rabsztyń na čele. Olympijské medaily v strelbe získali Renata Mauer (Atlanta 1996 a Sydney 2000) a Sylwia Bogacka (Londýn 2012). Nezabudnime na úspechy poľských veslárk a kajakárk so zlatou medailou Magdaleny Fularczyk-Kozłowskej a Natalie Madaj v Riu de Janeiro (2016). Z poľských plavkýň spomeňme Otyliu Jędrzejczak a jej medaily na OH v Aténach (2004).

V zimných športoch sa o veľké emócie starala Justyna Kowalczyk v behu na lyžiach, keď priniesla zlaté medaily z olympiád vo Vancouveri (2010) a Soči (2014). Poľské rýchlokorčuliarky získali medaily v Squav Valley (1960) a vo Vancouveri a Soči. Nezabudnime na medzinárodné úspechy v snowboarde Małgorzaty Rosiak, Jagny Marczałajtis a Pauliny Ligockej.

2. Na ktorej letnej olympiáde získala Irena Szewińska zlatú medailu v behu na 400 m, keď zároveň prekonalala svetový rekord (49,29 sek.)?

- 1 – na 18. OH v Tokiu
- 2 – na 19. OH v Mexiku
- 3 – na 20. OH v Mníchove
- 4 – na 21. OH v Montreale

Medaily z MS a ME v modernom päťboji získali Dorota Nowak-Idzi, Paulina Boenisz a Oktawia Nowacka. Majstrovstvá sveta vo windsurfinhu vyhrali Dorota Staszewska a Zofia Klepacka.

Bronzové medaily volejbalistiek na olympiáde v Tokiu (1964) a Mexiku (1968) sú prvými cennými kovmi pre Poľsko v tímových súťažiach. Poľské volejbalistky sa tiež stali majsterkami Európy vo volejbale v rokoch 2003 a 2005. Zase v r. 1999 získali poľské basketbalistky zlatú medailu na majstrovstvách Európy.

Dámy zaznamenávajú úspechy aj v paralympijských disciplínach, napríklad Natalia Partyka je niekoľkonásobnou medailistkou v stolnom tenise, Barbara Bieganowska – v behu, Ewa Durska – vo vrhu guľou, Katarzyna Piekart – v hode oštepom, Joanna Mendak – v plávaní.

foto zdroj: www.pzps.pl

foto zdroj: www.nac.pl

foto zdroj: www.pzla.pl

Pol'ský himalajizmus

Pravdepodobne prvý Poliak v Himalájach bol Bronisław Grąbczewski, ktorý sa v roku 1889 dostal až na Karakoram pod severnú stenu K2. Čínske zdroje však uvádzajú, že prvým objaviteľom K2 bol Jan Gołaszewski (1798 – 1841), účastník Novembrového povstania, poslaný do vyhnanstva na Sibír v r. 1832. Po úteku do Číny v roku 1836 sa dostal na cisársky dvor a cisár Daoguang ho v rokoch 1837–1841 poslal do regiónu Karakoram, aby preskúmal celé horské pásmo a dal vrcholom názvy.

História poľského himalajizmu sa začína v druhej polovici 30. rokov 20. storočia. Prvá výprava do Himalájí sa uskutočnila v roku 1939. V roku 1960 sa začala nová éra poľských výprav do vysokých hôr. Adam Skoczylas a Jerzy Hajdukiewicz sa zúčastnili na medzinárodnej výprave, ktorá po prvýkrát vystúpila na Dhaulagiri. V roku 1976 sa uskutočnilo 13 poľských výprav, pričom v roku 1977 sa až 22 poľských výprav dostalo na 102 vrcholov, z toho v 29 prípadoch išlo o prvé výstupy v Pamíre, v Himalájach a Karakoram.

V r. 1981 poľská výprava vytýčila novú cestu na južnej stene Annapurny a po prvýkrát vystúpila na prostredný vrchol Annapurny (8051 m n. m.), pričom túto trasu nazvali Cestou Jána Pavla II. Na K2 sa nachádza Polish Line, cesta

na južnej strane hory, ktorú doteraz nikto nezopakoval, a ktorú vytýčili Jerzy Kukuczka a Tadeusz Piotrowski v roku 1986.

V 80. rokoch všetky prvé zimné výstupy na osemtisícovky patrili Poliakom. V prvom z nich sa šlo hneď na ten najvyšší vrchol – Mount Everest (1980), ďalej Manaslu (1984, prvý zimný výstup bez pomoci kyslíka), Dhaulagiri (1985) a Čho Oju (jediný zimný výstup na osemtisícovku po novej ceste), Kančendžonga (1986), Annapurna (1987), Lhotse (1988). Vďaka týmto úspechom získali poľskí himalájisti prezývku Ladví bojovníci (ang. The Ice Warriors).

Najvyššie hory sveta nesú názov Koruna Himalájí, ktorú tvorí 14 osemtisícoviek (10 v Himalájach a 4 v Karakoram) vrátane najvyšších hôr sveta – Mount Everest, K2 či Kančendžonga. Traja Poliaci sa môžu pochváliť, že vyšli na všetky vrcholy (z celkového počtu 19 ľudí): Krzysztof Wielicki, Piotr Pustelnik a Jerzy Kukuczka, ktorý ako druhý človek na svete vyšiel na Korunu Himalájí a Karakoram a ako jediný na svete vyšiel na dva vrcholy počas jednej zimy.

3. Ako sa volala prvá Pol'ka, a zároveň Európanka ktorá dobyla vrchol K2 (1986) a prvá Pol'ka, a zároveň a tretia žena na svete, ktorá dobyla Mount Everest?

- 1 – Halina Krüger-Syrokomska
- 2 – Anna Okopińska
- 3 – Kinga Baranowska
- 4 – Wanda Rutkiewicz

Športovci na oblohe

Získavajú pre Poľsko najvýznamnejšie tituly, prekonávajú rekordy, sú multi-medailisti, a to všetko (takmer) bez verejnosti a väčšieho záujmu médií. Hoci nie sú takí populárni ako medailisti a olympijskí rekordéri či futbalisti, triumfami v medzinárodných pretekoch sa im celkom iste vyrovnajú. Hovoríme o poľských pilotoch lietadiel, vetroňov, vzduchoplavcoch a parašutistoch.

Od konca 70. rokov 20. storočia Poliaci dominujú v dvoch leteckých disciplínach – v presnom lietaní a navigačných pretekoch. Zároveň tak nadväzujú na poľské úspechy v medzivojnových pretekoch Challenge. Zlatú sériu, ku ktorej prispeli aj skvelé vlastnosti poľského lietadla PZL 104 Wilga, odštartovali Krzysztof Lenartowicz, Waclaw Nycz a Janusz Darocha. Stačí uviesť, že z doterajších 24 majstrovstiev sveta v presnom lietaní Poliaci vyhrali 16 z nich, a k tomu získali 18 zlatých tímových medailí. V súčasnosti patria k najlepším pilotom v tejto disciplíne Krzysztof Skrętowicz a Michał Wieczorek. V lietadlových pretekoch vyhrali poľské posádky 12 z 21 majstrovstiev sveta. V úspechoch Witolda Świadka a Andrzeja Korzeniowského pokračujú Krzysztof Wieczorek, Zbigniew Chrzęszcz a Bolesław Radomski.

Vo svete sú známi aj poľskí piloti vetroňov. Na tradíciu medzivojnových úspechov Tadeusza Góru, Antoniho Kocjana, Wandy Modlibowskej, Szczepana Grzeszczyka či Waclawa Czerwińskiego po vojne nadviazali Adela Dankowska, Pelagia Majewska, Janusz Centka a Edward Makula. Niekoľkonásobným majstrom sveta v akrobacii vetroňov je Jerzy Makula. V súčasnosti na čele rebríčka vetroňov FAI je Sebastian Kawa, pretekár s najväčším množstvom titulov v histórii vetroňového lietania. Len dodáme, že úspechy zaznamenal na vetroňoch poľskej konštrukcie SZD 37 Jantar, SZD 56 Diana, PW-5 Smyk.

Spomedzi iných leteckých disciplín netreba zabúdať, že Wojciech Bógdał, Magdalena Kłoss a Bogdan Nowicki zaznamenávajú najväčšie úspechy v motorovom paraglajdingu. V mikroletovej disciplíne sú majstrami sveta Alojzy Dermbach a Klaudia Laskowska. Zase Andrzej Sołyk a Maja Kuczyńska sú poľskí majstri v tunelovom parašutizme. Mateusz Rękas a Jacek Bogdański pokračujú v úspechoch balónových letov po víťazstve Pohára Gordona Bennetta v r. 2018.

4. Ktorý z poľských pilotov vetroňov ako prvý získal Medailu Lilienthala, najvýznamnejšie vetroňové vyznamenanie, ktoré udeľuje Medzinárodná letecká federácia (FAI)?

- 1 – Janusz Centka
- 2 – Adela Dankowska
- 3 – Edward Matula
- 4 – Tadeusz Góra

Skoky na lyžiach

Skoky na lyžiach sú športovou disciplínou, v ktorej sa súťaží od polovice 19. storočia. K najprestížnejším súťažiam patrí olympiáda, majstrovstvá sveta v skokoch na lyžiach, majstrovstvá sveta v letoch na lyžiach, Turnaj štyroch mostíkov a Svetový pohár v skokoch na lyžiach.

Začiatky skokov v Poľsku predstavoval rok 1908, keď sa súťažilo v tejto disciplíne v Sławsku. Prvý skutočný mostík vznikol v Lvove v roku 1910. Prvé poľské úspechy prišli v r. 1936 na ZOH v Garmisch-Partenkirchene s účasťou najlepšieho skokana na lyžiach medzivojnového obdobia v Poľsku Stanisława Marusarza, vicemajstra sveta z roku 1938 z Lahti a štvornásobného olympionika.

Prvú zlatú medailu pre Poľsko zo zimnej olympiády v Sappore získal v roku 1972 skokan Wojciech Fortuna. Na pódiu majstrovstiev sveta v letoch na lyžiach v Planici v 1979 sa postavil Piotr Fijas, bývalý dlhoročný držiteľ svetového rekordu s neuveriteľnou dĺžkou skoku 194 m (Planica, 1987). Skutočnou legendou v histórii poľských skokoch na lyžiach je **Adam Małysz**. Debutoval

vo Svetovom pohári v Innsbrucku v rok 1995 a práve vtedy jeho popularita naplno zažiarila. Celé Poľsko žilo „Małyszomániou“. Štyrikrát sa postavil na olympijské pódium (striebro a bronz v r. 2002, dve strieborné medaily v r. 2010), získal 6 medailí z majstrovstiev sveta (zlato a striebro v r. 2001, dve zlaté medaily v r. 2003, zlato v r. 2007 a bronz v r. 2011). Štyrikrát získal Svetový pohár (v sezónach 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003 a 2006/2007) a triumfoval na 49. Turnaji štyroch mostíkov.

Zdalo sa, že Adama Małysza nikto nikdy nenahradí. Napokon sa po rokoch dočkal dôstojných nástupcov v podobe **Kamila Stocha** a **Dawida Kubackého**. Kamil Stoch je druhým lyžiarom v histórii, ktorý triumfoval na všetkých objektoch Turnaja štyroch mostíkov, je tiež trojnásobným olympijským majstrom, majstrom sveta z Val di Fiemme. Tímovú zlatú medailu pre Poľsko získal na MS v Lahti, striebro na MS v skokoch, a tiež striebro na normálnom mostíku na MS v Seefeld (za Dawidom Kubackým).

5. Ktorý z poľských skokanov na lyžiach získal 2 zlaté olympijské medaily na ZOH v Soči a zlatú olympijskú medailu v Pchjongčchangu?

- 1 – Adam Małysz
- 2 – Dawid Kubacki
- 3 – Kamil Stoch
- 4 – Piotr Żyła

Aktuálny pohľad na najväčší mostík v Poľsku:
Wielka Krokiew im. Stanisława Marusarza v Zakopanem, otvorená r. 1925

Cyklistika v Poľsku a preteky Tour de Pologne

Cyklistika v Poľsku patrí k obľúbeným športom najmä vďaka pretekom a úspechom Poliakov, ktoré v nich zaznamenali. Poľskí cyklisti získali 10 olympijských medailí (6 strieborných, 4 bronzové). Tituly majstrov sveta v cestnej cyklistike v súťaži amatérov získali: **Ryszard Szurkowski** (1973), **Janusz Kowalski** (1974), **Lech Piasecki** (1985) a **Joachim Halupczok** (1989). Profesionálna cyklistika v Poľsku sa začala rozvíjať v 80. rokoch. Prvým poľským profesionálnym cyklistom bol v roku 1981 **Czesław Lang**. Najväčší úspech v pretekoch zaznamenal Lech Piasecki, ktorý vyhral v roku 1988 majstrovstvá sveta v dráhovej cyklistike na 5 km a **Zenon Jaskuła**, ktorý obsadil 3. miesto na Tour de France 1993.

V súčasnosti patria k najlepším poľským cyklistom: **Rafał Majka**, bronzový z OH v Riu (2016), víťaz Tour de Pologne, a tiež dvojnásobný víťaz vrchárskej súťaže Tour de France v r. 2014 a 2016; a **Michał Kwiatkowski**, majster sveta v pretekoch s hromadným štartom z roku 2014.

Najúspešnejšia poľská cyklistka je **Maja Wozzczowska**, olympijská vicemajsterka v horskej cyklistike z Ria de Janeiro (2016) a z Pekingu (2008), mnohonásobná medailistka majstrovstiev Poľska, Európy a sveta v horskej cyklistike.

6. V ktorom roku zvíťazil Peter Sagan na pretekoch okolo Poľska Tour de Pologne?

- 1 – 2013
- 2 – 2010
- 3 – 2011
- 4 – 2012

Poľskí športovci dosahujú úspechy aj v dráhovej cyklistike. Doteraz získali 22 medailí z majstrovstiev sveta. K najúspešnejším športovcom v tejto disciplíne patrí **Katarzyna Pawłowska**, trojnásobná dráhová majsterka sveta

Najstaršou pretekárskou súťažou sú etapové cestné cyklistické preteky **Tour de Pologne**, ktoré patria k najprestížnejším medzinárodným cyklistickým športovým udalostiam v Poľsku. Konajú sa takmer nepretržite od roku 1928. Od roku 1993 zmenili svoj status a stali sa profesionálnymi pretekmi. V súčasnosti dosahuje celková dĺžka trate okolo 1200 km. Úspešný štart v Tour de Pologne má tiež za sebou aj najlepší slovenský cyklista **Peter Sagan**, ktorý na pretekoch získal žltý dres víťaza a aj biely dres z bodovacej súťaže pre najlepšieho šprintéra.

Cyklotrasa GREEN VELO – viac ako 2 000 kilometrov dobrodružstva

Neďaleko poľsko-slovenských hraníc na vás čaká najdlhšia cyklotrasa v Poľsku **Green Velo**. Regióny, ktorými sa cyklochodník klukatí, sú rôznorodé a môžete v nich nájsť množstvo turisticky atraktívnych miest buď priamo na trase, alebo v blízkom okolí. Na trase môžete vidieť množstvo pamiatok, ktoré sú významnou súčasťou poľského kultúrneho dedičstva, 5 národných parkov a 15 chránených krajinných oblastí. A takmer 30% trasy tvoria cesty lesným terénom a údoliami okolo riek. Green Velo je ideálnou trasou pre všetkých, ktorí chcú nájsť pokoj, spoznávať krásy prírody a objavovať doposiaľ nepoznané.

Trasa je po celej dĺžke označená charakteristickými oranžovými značkami, vďaka ktorým sa cyklisti len tak ľahko nestratia. Cyklotrasa ponúka cyklistom mnohé výhody – môžu sa zastaviť v 230 miestach cyklistickej obsluhy (poľ. skr. MOR). Každých 5–10 kilometrov má MOR podobu parkoviska a prístrešku. Vo vzdialenosti 15–30 kilometrov nájdete na týchto miestach aj toalety. Každých 50 kilometrov miesto cyklistickej obsluhy MOR ponúka možnosť prenocovať.

Klik, klik (informácie v poľskom, anglickom, nemeckom a ruskom jazyku), **klik**. Aplikácia Green Velo, ktorú si môžete zdarma stiahnuť: **klik, klik, klik**

7. Cez ktoré poľské vojvodstvá vedie cyklotrasa Green velo?

- 1 – Pomoranské, Varmsko-mazúrske, Podleské, Podkarpatské, Lublinské
- 2 – Svätokrížske, Podkarpatské, Lodžské, Podleské a Varmsko-mazúrske
- 3 – Varmsko-mazúrske, Mazovské, Podleské, Lublinské, Podkarpatské
- 4 – Svätokrížske, Podkarpatské, Lublinské, Podleské a Varmsko-mazúrske

Kajakom cez Pol'sko

Pol'sko má dokonalé podmienky na vodné športy – vyše 10 tisíc kilometrov riek, jazier a kanálov určených na splav, ale aj vyše 800 kilometrov vodných ciest, množstvo nedotknutých lesov a oblastí. Veľká časť poľských riek nie je regulovaná, väčšina vedie cez málo obývané územie – lesy a lúky. K najkrajším trasám patria Czarna Hańcza: kajakom po suwalskom regióne – trasa meria 98 km, takmer celá vedie cez územie Augustovského pralesa. Začína sa na jazere Wigry, a končí sa v obci Rygol, kde sa spájajú vody rieky a Augustovského kanála.

Krutynia: splav kajakom na Mazúrsku. Celá trasa meria vyše 100 km, je mimoriadne diverzifikovaná a ponúka výnimočné prírodné krásy. Úsek vedie cez Piský prales a územie Mazúrskej chránenej krajinej oblasti. Za najkrajšiu časť trasy sa považuje úsek od Krutyńského jazera po Uktu. Cesta nie je náročná.

Tanew: „Kráľovná Roztocza“ – celá trasa meria 113 km – turisti oceňujú jej krásnu zelenú prírodu a desiatky malých vodopádov.

Pri **splave po Dunajci** môžete obdivovať Pieniny, a zároveň zažiť veľkú dávku adrenalínu. Prúd rieky je silný, a počas splavu sa treba pripraviť na skalnaté útesy a lesnaté horské stráne. Po Dunajci sa môžu plaviť len skúsené osoby alebo skupiny pod inštruktorským dohľadom. Trasa meria 202 km a vedie od Nowého Targu do Ujścia Jeznického. Pre menej skúsených turistov je možný splav na pltiach tak ako na slovenskej strane. Na výber sú dve trasy: Sromowce Wyżne – Krościenko s dĺžkou 23 km a kratšia 18 km Sromowce Wyżne – Szczawnica.

Splavy po Piaśnici: priamo k moru. Rieka Piaśnica sa nachádza na západe Poľska v regióne Kašubska. Tvorí pozoruhodné meandre, ktoré sú bujne obrastené rastlinstvom. Kajaková trasa sa začína v mieste Dębki (prečerpávací stanica), a končí sa na pláži v tomto meste. Splav trvá ani nie 2,5 hodiny a je to skvelá voľba pre začiatočníkov a rodiny s deťmi.

Kajakový splav po Bugu: Bug je jednou z posledných európskych veľkých riek s takmer nenarušenou štruktúrou. Rieka sa voľne rozlieva a je domovom pre mnohé druhy zvierat vrátane bobrov a vydier. Za najmalebnejší úsek sa považuje Gołębie – Czumów, kde rieka tvorí hranicu medzi Poľskom a Ukrajinou. Bug radi splavujú začiatočníci, ale aj rodiny s deťmi.

8. Splav po Dunajci, jednej z najkrajších horských riek v Európe, je populárnou atrakciou ako v Poľsku, tak aj na Slovensku. Pltnický klobúk zdobia mušle. Prečo?

- 1 – mušle sa bežne kupovali na trhoch
- 2 – pltník si vždy za každý splav až k Baltskému moru pridal jednu mušľu
- 3 – mušľa bola symbolom cechu pltníkov
- 4 – skutočný dôvod nie je presne známy

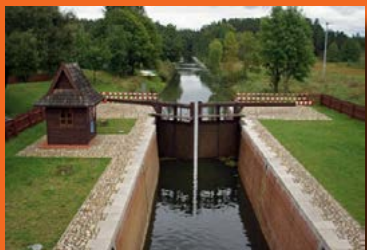
Pol'ské NAJ

Malbork – NAJväčší zachovaný gotický hrad nielen v Poľsku, ale aj na svete. Rozloha, akú zaberá celá hradná zástavba i nádvorja, dosahuje vyše 143 tisíc m². Postavili ho Križiaci v rokoch 1274 – 1457. Na jeho stavbu bolo použitých okolo 4,5 milióna tehál. Od decembra

1997 je pevnosť na Zozname svetového dedičstva UNESCO.

Augustovský kanál – NAJdlhšia pamiatka v Poľsku. V roku 1823 začal na tomto projekte pracovať gen. Ignacy Prądzyński. Trasa pre lodnú plavbu bola sprístupnená v roku 1839.

Augustovský kanál sa považuje za európsky unikát, meria 103,4 km a prekonáva výškový rozdiel vyše 54 metrov. Výškový rozdiel medzi jednotlivými vodnými komorami dosahuje od 0,8 do 9,8 m.

Kaplnka sv. Kingy – NAJväčšia podzemná svätyňa na svete sa nachádza v solnej bani vo Wieliczke v hĺbke 101 metrov. Bola založená v roku 1896 v priestore, ktorý vznikol po vyťažení obrovskej solnej hrudy. Vďaka dokonalej

akustike sa v kaplnke konajú koncerty. Baňa je od roku 1978 zapísaná v Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Maják v Rozewe – NAJstarší maják na poľskom pobreží, ktorý bol uvedený do prevádzky v roku 1822. Jeho svetlo vidieť zo vzdialenosti 48 km. Ide tiež o najsevernejší bod Poľska

Polostrov Hel – NAJdlhší polostrov v Poľsku – jeho dĺžka dosahuje totiž až 34 km. Polostrov oddeluje brehy Puckej zátoky od otvoreného Baltského mora. Ide o vysnívané miesto pre milovníkov surfingu a kitesurfingu.

9. **Helský polostrov je jednou z najväčších turistických atrakcií poľského pobrežia. Aká je šírka polostrova v najužšom a najširšom mieste?**

- 1 – 100 m a 3 km
- 2 – 150 m a 2 km
- 3 – 50 m a 3 km
- 4 – 1 km a 3 km

Na lyžovačku do Poľska

Rozmýšľate, kam sa v zime vyberiete na lyžovačku? Do Álp? Alebo uvažujete nad slovenskými lyžiarskymi strediskami? Skúste to v Poľsku! Poľské strediská sú pre lyžiarov atraktívne nielen z hľadiska dvojnásobne nižšej ceny skipasov, ale aj vďaka ľahkej dostupnosti, infraštruktúre, službám a prírode. Zo 77 lyžiarskych stredísk na území Poľska odporúčame napríklad:

Stredisko **Czarna Góra** vo výške 780 – 1159 m n. m. disponuje 6 trasami s celkovou dĺžkou 14 km. Polovica z nich je osvetlená. 1358 m dlhá lanovka Luxtorpedo s vyhrievanými sedadlami odvezie na vrchol svahu za hodinu 3000 osôb. **Klik**

Najobľúbenejšie stredisko na Podhalí je **Białka Tatrzańska**, ktorá spája 3 lyžiarske stanice: Baniu, Kaniówku a Kotelnicu. Spolu sa tu nachádza 22 trás dostupných na jeden skipas. Prístup na vrchol zabezpečuje 10 lanoviek. Po lyžovaní sa môžete príjemne zrekreovať v termálnych bazénoch a wellness centre Termy Białka. **Klik**

Lyžiarske stredisko **Szczyrk** vďaka slovenským investíciám disponuje modernou lyžiarskou infraštruktúrou. Lyžiarri na jeden skipas môžu využívať viaceré trasy s celkovou dĺžkou 20 km. **Klik**

Kasprowy Wierch v Tatrách vo výške 1014 – 1987 m n. m. ponúka celkovú dĺžku svahov 15 km. Zjazd z najvyššie položenej lyžiarskej stanice v Poľsku je skúškou odvahy a technických zručností každého lyžiara. **Klik**

Zieleniec je jedno z najväčších lyžiarskych stredísk v Poľsku. Nachádza sa vo výške 855 – 1025 m n. m., pričom disponuje celkovou dĺžkou svahov 23 km. Vďaka špecifickej mikroklimu má Zieleniec skvelé poveternostné podmienky – sneh sa tu udrží už od druhej polovice novembra na ďalších 150 dní. V blízkosti historickej kamennej veže kostola sv. Anny nájdete 29 lanoviek k 36 malebným lyžiarskym zjazdovkám. **Klik**

Myslíte si, že lyžovať sa môže len v horách? Kopcovitý, postglaciálny reliéf terénu na Kašubsku vytvoril podmienky pre vznik najväčšieho lyžiarskeho strediska v Pomoransku. Lyžiarske stredisko **Wieżyca** vo výške 187 – 235 m n. m. s celkovou dĺžkou svahov 1,7 km. Hneď na začiatku sezóny víta na úpätí morénovej Wieżyce milovníkov zjazdového lyžovania 10 moderných vlekov a dve osvetlené, zasnežené a pravidelne upravované zjazdovky v idyllickej panoráme Kašubského krajinného parku. **Klik**

10. Do ktorého vojvodstva pocestujete za zážitkami v lyžiarskymi stredisku Czarna Góra?

- 1 – malopolského
- 2 – sliezskeho
- 3 – dolnosliezskeho
- 4 – podkarpatského

Czarna Góra

Szczyrk Mountain Resort